

Werk aan asfalt en spoor op de Beatrixlaan

HTM vervangt vanaf 15 oktober de tramsporen van lijn 17. Tegelijkertijd voert de gemeente Rijswijk asfalteringswerkzaamheden uit aan de Prinses Beatrixlaan.

Redactie Den Haag
Rijswijk

De werkzaamheden duren tot 17 november. Het vervangen van de tramsporen zorgt naar verwachting voor geluidshinder door breek-, las- en slijpwerk. De gemeente voert gelijktijdig asfaltwerk uit om latere afsluitingen te voorkomen.

De Prinses Beatrixlaan is komend weekend ook al dicht voor onderhoud. Het onderhoud heeft gevolgen voor verkeer en openbaar vervoer. Afrit 11 van de A4 en delen van de Prinses Beatrixlaan worden tijdelijk afgesloten. Ook de kruising van de Prinses Beatrixlaan met de Sir Winston Churchilllaan en de Harpsingel zullen op bepaalde dagen niet toegankelijk zijn.

Tramlijn 17 rijdt tussen 17 oktober en 18 november niet tussen de Volmerlaan en de Dorpskade. Bus 77 neemt dit deel over en rijdt dan via de routes van bus 30 en 37. Andere bussen, zoals 22, 23, 30, 51 en 61 rijden om en er komen tevens tijdelijke haltes.

▲ Tram 17 rijdt een andere route.

FOTO ANP

ACHTERGROND PANORAMA MESDAG WORDT EEN RIJKSMUSEUM

Beroemde Haagse parel van de ondergang gered

Dat Panorama Mesdag een rijksmuseum wordt, is goed nieuws voor het museum, de medewerkers én de bezoekers. Zij gaan zeker het verschil merken, voorspelt museumdirecteur Minke Schat.

Anne Noorman
Den Haag

Het museum, waar sinds 1881 het iconische panorama van Scheveningen hangt, verkeerde al jaren in financieel zwaar weer. Daarom hebben de nazaten van Hendrik Willem en Sientje Mesdag besloten om de collectie en het museumgebouw over te dragen aan de Staat en zo 1,8 miljoen per jaar te ontvangen. Per 1 januari wordt het museum een rijksmuseum.

„Het was een moeilijk besluit, maar ook een goed besluit”, zegt een geëmotioneerde Steven Storm, één van de nazaten. „Als kleine jongen kwam ik hier voor het eerst met mijn ouders en later heb ik mijn eigen kinderen meegenomen. Ik hoop in de toekomst hetzelfde te kunnen doen met mijn kleinkinderen en met deze beslissing scheppen we de goede voorwaarden.”

Het geschilderde panorama van Scheveningen werd in 1881 gemaakt door Hendrik Willem Mesdag en zijn vrouw Sientje. Ook drie andere kunstschilders hielpen mee. Panorama's waren in die tijd een heuse rage. Als vermaak, maar ook om een realistisch beeld te schetsen van een plek of situatie.

Boven op het Seinpostduin, in die tijd het hoogste duin van Scheveningen, werd ter plekke het uitzicht op een glazen cilinder getekend. Daarna werd het in vier maanden tijd in het groot geschilderd, in de ronde ruimte van het museum.

▲ De directeur van Panorama Mesdag, Minke Schat, geeft een rondleiding aan minister Gouke Moes.

FOTO FRANK JANSEN

Hendrik Willem Mesdag liet het panorama na aan zijn 33 neven en nichten. Hij gaf hun de opdracht mee om goed voor het kunstwerk te zorgen en het open te houden voor publiek. Terwijl andere panorama's moesten sluiten en ten onder gingen, lukte het de familie van Mesdag om het museum door moeilijke tijden heen te loodsen en te renoveren.

Zwaar weer

Maar de laatste jaren verkeerde het museum in financieel zwaar weer. „Corona en de energiecrisis hebben ons hard geraakt”, vertelt directeur Minke Schat. Subsidies en extra steun van de gemeente, bleken niet meer genoeg om het museum draaiende te houden. „We hebben het lang volgehouden, maar het werd de laatste tijd heel spannend.”

De Staat is blij met de over-

name van het bekende museum. „In een tijd van virtuele werelden, schermmpjes en 3D en VR, toveren we hele werelden op ons netvlies. Hendrik Willem toverde ook al”, zegt minister van Cultuur Gouke Moes, die symbolisch de sleutel van het museum overhandigd kreeg. „Hij heeft een blik op die tijd getoverd, compleet met een poepkar erop”, zegt hij lachend.

„Hendrik Willem en Sientje verloren hun enige kind Klaas op 8-jarige leeftijd”, vertelt Moes, terwijl hij zich richt op de aanwezige nazaten. „Dit panorama werd hun geestelijke kind. Jullie hebben als familie ruim honderd jaar goed voor dat kind gezorgd en ik heb daar diepe bewondering voor.”

Hoewel het panorama zelf natuurlijk onaangeraakt blijft, gaan bezoekers wel degelijk een ver-

schil merken. „Het is onze wens om onze educatieprogramma's uit te breiden”, vertelt Schat. „We willen meer activiteiten gaan bieden die spannend zijn voor bezoekers, zodat ze nog eens willen komen en het niet zo is van: 'Ik heb het al een keer gezien.'”

Depot

Ook krijgt het museum de kans om zowel het gebouw als de collectie te herstellen. „Er staan al jaren schilderijen in een depot te wachten op restauratie.” Daarnaast komt er volgens Schat meer ruimte voor goed werkgeverschap. „Het blijft mooi om naar te kijken”, zegt Schat, terwijl ze staart naar het 120 meter lange en 14 meter hoge schilderij dat de ruimte rondom vult. „Het is een opluchting dat de toekomst van het museum en panorama veilig gesteld is.”

DEN HOORN

‘Heel link nest’ Aziatische hoornaars

Vlakbij een veelgebruikt fietspad richting Delft zijn gisteren in Den Hoorn twee nesten van Aziatische hoornaars aangetroffen. De gemeente Midden-Delfland plaatste direct een afzetting.

Het nest bevindt zich naast de Boomkwekerij. De Rijswijkse imker Maarten Klein vertelt dat het om een ‘heel link nest’ gaat: „Op een halve meter hoog in de struiken, langs een fietspad waar veel scholieren gebruik van maken.”

Hoewel het ogenschijnlijk om doodgewone struiken gaat, moet het volgens Klein ‘een enorm nest’ zijn: „Dit zijn nesten die blijven

uitbouwen.” Overigens wemelt het de laatste vier weken van de Aziatische hoornaars in de regio. Vanwege het goede weer, verklaart Klein. Hij somt op: „In Delft troffen we afgelopen weken nesten aan bij het Winterpad in Delft, de Teding van Berkhoutlaan, in de buurt van het Zagwijnpad, in de Heemtuin achter de Papaver en het Abtswoudse Bos. In Rijswijk troffen we er twee aan in Park Overvoorde, waaronder één die vorige week naar beneden was gekomen met de storm.” In de toekomst verwacht Klein wel tien keer zo veel nesten als nu.

Klein: „Als een Aziatische hoornaar agressief wordt - bijvoorbeeld

door een kapotgefallen nest - en prikt, is dat wel erger dan een ‘gewone’ wespensteek.”

Krachtiger gif

Dat komt volgens het tijdschrift *Medisch Contact* omdat hij niet alleen kan steken, maar ook een ander soort gif kan spuiten. Zijn gif is krachtiger dan dat van een gewone wesp en de reactie van de hoornaar zal een stuk agressiever zijn bij nestverstoring. Daardoor er een grotere kans is dat iemand meerdere keren wordt gestoken. Hoe vaker iemand wordt gestoken, hoe groter de kans op orgaanschade.

- Debbie Valstar

DE ZAAK X

Wie schoot Santiago dood?

In het schuurtje van Saif (18) wordt Santiago (19) doodgeschoten. De twee speelden met Saifs wapen en volgens Saif schoot Santiago zichzelf dood. Maar is dat wel zo?

■ Scan de QR-code en beluister onze podcast *De Zaak X*.

